

NBB
NEDERLANDSE
BASKETBALL BOND

NEDERLANDSE BASKETBALL BOND

**HANDLEIDING
DEELNEMERS
BS2**

VERSIE 2020-06

INHOUD

1.	Inleiding.....	3
2.	Algemene informatie.....	3
2.1.	Aanmelding.....	3
2.2.	Deelname Eisen.....	3
2.3.	Tijdsinvestering.....	3
2.4.	Lesmateriaal.....	3
3.	opleidingstraject.....	4
3.1.	Workshop 1 - Spelregelkennis.....	4
3.2.	Workshop 2 - arbitrage.....	4
3.3.	Praktijkopdracht - oefenwedstrijd fluiten.....	5
3.4.	Praktijktoets - PvB.....	5
4.	Vervolg.....	5
	Bijlage 1 - Praktijkopdracht BS2.....	6
	Bijlage 2 - Praktijktoetsformulier BS2.....	7
	Praktijktoets formulier BS2 Uitwerking van de toetsonderdelen.....	8
	Bijlage 3 - competentiematrix bs2.....	9

1. INLEIDING

In deze deelnemershandleiding voor de opleiding tot Basketball Scheidsrechter niveau 2 (BS2) staat beschreven hoe het BS2 diploma behaald kan worden.

Een BS2 mag officiële wedstrijden binnen de vereniging fluiten, waarvoor de vereniging de planning maakt.

In de opleiding komen de volgende zaken aan bod:

- > Wat zijn de spelregels
- > Waar je het beste kunt staan
- > Hoe je duidelijk maakt wat je hebt gezien
- > Hoe je omgaat met spelers, coaches en publiek
- > Hoe je wedstrijden sportief laat verlopen

Bij vragen of onduidelijkheden kan contact worden opgenomen met de scheidsrechterscoördinator van de vereniging.

2. ALGEMENE INFORMATIE

2.1. AANMELDING

Je dient je aan te melden voor de BS2-opleiding bij de vereniging. De vereniging zorgt ervoor dat de deelnemerslijst naar de NBB wordt gestuurd.

2.2. DEELNAME EISEN

Om deel te nemen aan de BS2 zijn er drie toelatingseisen:

- > Je bent lid van de NBB
- > Je bent minimaal 13 jaar oud
- > Je hebt een Spelregelbewijs

2.3. TIJDSINVESTERING

Het opleidingstraject van de BS2 bestaat uit:

- > Voorbereiding, zelfstudie, spelregelbewijs behalen via BasketballMasterz.nl
- > Twee workshops (2 x 2,5 uur)
 - o Spelregelkennis
 - o Arbitrage
- > Minimaal 1 wedstrijden fluiten + opdracht maken per wedstrijd (2 uur)
- > Een wedstrijd (praktijktoets) fluiten en deze nabespreken (2 uur)

In totaal kost de BS2-opleiding je ongeveer 11 uur.

2.4. LESMATERIAAL

Er is verschillend lesmateriaal dat gebruikt wordt in de BS2-opleiding:

- > [Basiskennis spelregelboekje](#), met alle spelregels in heldere taal;
- > [Basisboek voor Basketballscheidsrechters](#);
- > Spelregelkennis en videomateriaal via [Basketball Masterz](https://BasketballMasterz.nl).

3. OPLEIDINGSTRAJECT

Hieronder worden de verschillende onderdelen uit het opleidingstraject toegelicht.

3.1. WORKSHOP 1 - SPELREGELKENNIS

Wat wordt er besproken?

- > Hoe zijn de spelregels opgebouwd?
- > Welke spelregels zijn belangrijk voor een BS2 scheidsrechter?
- > Diverse clips met voorbeelden van situaties met uitleg.

Wat bereid je voor?

- > Lees het [Basis spelregelboekje](#) en bekijk de signalen die de scheidsrechter gebruikt;
- > Schrijf op wat je niet begrijpt of waar je meer van zou willen weten; hier wordt in de workshop op in gegaan.

Wat neem je mee?

- > Pen & papier, je voorbereiding (op papier).

3.2. WORKSHOP 2 - ARBITRAGE

Wat wordt er besproken?

- > Positie op het veld – Waar sta je als scheidsrechter om situaties het beste te zien?
- > Signalen & fluiten – Hoe fluit je en welke signalen gebruik je waarvoor?
- > Samenwerken – Hoe kan je samenwerken met je collega en de jury?
- > Voor de wedstrijd – voorstellen coaches, line-up, overleg jury.
- > Communicatie – Hoe ga je met spelers en coaches om.
- > Sportiviteit en weerbaarheid: Hoe ga je om met specifieke situaties?

Wat bereid je voor?

- > Lees pagina 1-13 en 33-36 van het Basisboek voor Basketballscheidsrechters, blader door de overige pagina's en bekijk de signalen die de scheidsrechter gebruikt;
- > Schrijf op wat je niet begrijpt of waar je meer van zou willen weten; hier wordt in de workshop op in gegaan.

Wat neem je mee?

- > Fluitje, pen & papier, je voorbereiding (op papier).
- > Zorg dat je sportkleding en -schoenen draagt.

3.3. PRAKTIJKOPDRACHT – OEFENWEDSTRIJD FLUITEN

Je gaat samen met een ervaren scheidsrechter een wedstrijd fluiten. Je collega, of iemand anders begeleidt je hierbij;

- > Voor de wedstrijd bespreek je de opdracht met je collega/begeleider. Op de opdracht staat ook vermeld aan welke vijftien competenties een BS2 moet voldoen;
- > Bespreek de drie vragen uit de opdracht na afloop van de wedstrijd met je begeleider en vul dit in;
- > De begeleider zet zijn naam op het formulier;
- > Lever de opdracht in bij de contactpersoon van je vereniging voor de BS2-opleiding.

3.4. PRAKTIJKTOETS - PVB

Na het volgen van beide workshops en het maken van de praktijkopdracht(en), ben je klaar om je praktijkexamen te fluiten. Dit is je Proeve van Bekwaamheid (PvB). Je fluit dit examen met een ervaren collega.

De PvB-beoordelaar is voorafgaand aan de wedstrijd bij de voorbespreking met je collega aanwezig. Zorg dat je hier goede afspraken maakt met je collega over hoe jullie deze wedstrijd gaan fluiten. Evalueer deze afspraken en het verloop van de wedstrijd regelmatig met je collega in time-outs en tussen de kwarten.

De PvB-beoordelaar kijkt naar vijftien onderdelen. Het toets formulier, op basis waarvan je wordt beoordeeld, is opgenomen in de bijlage (zie Bijlage 3 - competentiematrix bs2).

Na de wedstrijd bespreekt de PvB-beoordelaar jouw optreden en de samenwerking met je collega. Hier wordt bekend of je de praktijktoets hebt gehaald. Ook geeft hij nog tips waar je aan kan werken – want je bent nooit uitgeleerd!

Wanneer de praktijktoets voldoende is beoordeeld heb je de BS2-opleiding succesvol afgerond. Mocht je de praktijktoets niet hebben gehaald, dan is het mogelijk een herkansing te doen. Voor een herkansing kan contact worden opgenomen met de contactpersoon van je vereniging voor de BS2-opleiding.

4. VERVOLG

Na het behalen van je BS2-diploma is het advies: ga veel fluiten! Door ervaring op te doen word je een betere scheidsrechter en wordt fluiten nóg leuker.

Scheidsrechters die een volgende stap willen maken, kunnen deelnemen aan de BS3-opleiding. Een BS3 mag als onafhankelijk scheidsrechter wedstrijden fluiten in de afdeling.

Meer informatie over de BS3-opleiding is te vinden op de [website van de NBB](#) of vraag de scheidsrechterscoördinator van je vereniging.

BIJLAGE 1 – PRAKTIJKOPDRACHT BS2

Naam: _____ Wedstrijd: _____

Vereniging: _____ Datum & tijd: _____

Naam begeleider: _____

Competenties

Vorbereiding

1. Is op tijd aanwezig
2. Overlegt met teams
3. Controleert wedstrijdgeving
4. Draagt afwijkend (grijs) shirt

Samenwerking

5. Houdt zich aan afspraken

Fluiten

6. Fluit voor overtredingen
7. Fluit voor fouten
8. Gebruikt signalen
9. Staat op de juiste positie
10. Fluit voor wissels/time outs

Begeleiden wedstrijd

Omgang

11. Verplaatst zich in spelers
12. Stimuleert positief gedrag
13. Legt waar nodig beslissing uit
14. Is netjes naar alle betrokkenen
15. Vertoont voorbeeldgedrag

Opdracht

- > Bespreek de wedstrijd voor met je collega en eventueel je begeleider;
- > Fluit. Vraag je collega om tips & feedback tijdens time-outs en in de rust;
- > Bespreek de wedstrijd na met je collega en je begeleider en beantwoord de vragen.

Vragen

1. Noem 3 punten (van de 15) die goed gingen. Wat ging goed en hoe kwam dat?

2. Noem 3 punten (van de 15) die minder goed gingen. Waar heb je dit aan gemerkt?

3. Wat kan je hier de volgende wedstrijd aan verbeteren en hoe ga je dit doen?

- > Bespreek bovenstaande met je begeleider;
- > Neem je verbeterpunten mee naar volgende wedstrijden.

BIJLAGE 2 - PRAKTIJKTOETSFORMULIER BS2

Wanneer aan alle vijftien onderdelen **voldaan** is, ben je geslaagd. De criteria voor het slagen staan in het opleidingsplan vermeld.

Deelnemer		Wedstrijd	
Lidnummer		Datum & tijd	
Vereniging		Beoordelaar	

Per onderdeel invullen:

Voldaan / Niet voldaan

Geef een toelichting: Wat heb je waargenomen?

Vorbereiding

V/NV

Wat ging er goed? Wat kon er beter?

1. Is op tijd aanwezig		
2. Draagt afwijkend (grijs) shirt		
3. Controleert wedstrijdgeving		
4. Overlegt met begeleiders teams		
5. Houdt zich aan afspraken		

Fluiten

6. Fluit voor overtredingen		
7. Fluit voor fouten		
8. Gebruikt signalen		

Begeleiding wedstrijd

9. Staat op de juiste positie		
10. Fluit voor wissels/time outs		

Omgang

11. Verplaatst zich in spelers		
12. Stimuleert sportief gedrag		
13. Legt, waar nodig, beslissing uit		
14. Is netjes naar alle betrokkenen		
15. Vertoont voorbeeldgedrag		

Alles voldaan en geslaagd? (Ja/Nee)	Handtekening beoordelaar	Handtekening deelnemer

PRAKTIJKTOETS FORMULIER BS2 UITWERKING VAN DE TOETSONDERDELEN

	Te beoordelen onderdeel	Wat willen we zien?	Code uit KSS*
Vorbereiding			
1	Is op tijd aanwezig	Is 20 minuten voor aanvang van de wedstrijd, omgekleed, op het veld.	2.1.1.2
2	Draagt afwijkend (grijs) shirt	Afwijkende kleur shirt, bij voorkeur grijs (of oranje). (Gewenst: bijpassende lange zwarte broek, zwarte schoenen).	2.1.1.4
3	Controleert wedstrijdgeving	Controleert ingevulde wedstrijdformulier (spelerskaarten/ coachlicenties), en controleert ook op veiligheid op en rond het speelveld.	2.1.1.5
4	Overlegt met begeleiders teams	Stelt zich, voor de wedstrijd, voor aan beide coaches.	2.1.1.6
5	Houdt zich aan afspraken	Maakt voorafgaand aan de wedstrijd afspraken met collega scheidsrechter en stemt het houden aan deze afspraken met collega af.	2.1.5.1
Fluiten			
6	Fluit voor overtredingen	Fluit helder/luid bij overtredingen of fouten of andere situaties die daar om vragen. Toont met juiste spelhervattingen aan de correcte strafuitvoer bij de desbetreffende fout of overtreding te weten.	2.1.2.3
7	Fluit voor fouten	Idem	2.1.2.3
8	Gebruikt signalen	Maakt beslissing duidelijk, al dan niet met de juiste signalen, en geeft duidelijk aan wat de spelrichting is. NB Check hier ook het overzicht Arbitragetechniek, welke signalen zichtbaar moeten zijn, en welke nog niet.	2.1.2.4
Begeleiding wedstrijd			
9	Staat op de juiste positie	Laat tijdens de wedstrijd zien dat hij kennis heeft van de uitgangspositie van leidende en volgende scheidsrechter.	2.1.3.1
10	Fluit voor wissels/time-outs	Geeft signalen van wissels en time-outs. Laat procedures van wisselen en time-outs goed en snel uitvoeren.	2.1.3.5 en 2.1.3.4
Omgang			
11	Verplaatst zich in spelers	Heeft een enthousiaste en betrokken uitstraling en helpt spelers het spel snel te laten hervatten.	2.1.4.1
12	Stimuleert sportief gedrag	Spreekt spelers en begeleiders aan op ongewenst gedrag.	2.1.4.5
13	Legt, waar nodig, beslissing uit	Geeft als het spel stil ligt, een korte toelichting op zijn beslissing, indien deze niet duidelijk is. De spelonderbreking dient kort te duren. Legt in voorkomende gevallen -summier- de spelregel uit aan jonge spelers.	2.1.4.4
14	Is netjes naar alle betrokkenen	Is netjes in de uitleg, geeft correcte antwoorden, is beleefd, schreeuwt niet .	2.1.4.3
15	Vertoont voorbeeldgedrag	Is objectief en heeft een actieve houding. Toont correct gedrag en blijft rustig.	2.1.4.2

* N.B.: de codes uit KSS corresponderen met de nummers in de competentiematrix BS2 (zie Bijlage 3 - competentiematrix bs2).

BIJLAGE 3 - COMPETENTIEMATRIX BS2

Dit is een totaaloverzicht van de competenties volgens de Kwalificatiestructuur Sport, die in de toelichting specifiek is gemaakt voor de opleiding BS2. Voor de praktijkopdracht en -toets zijn 15 competenties aangemerkt waarop wordt getoetst.

Kerntaak 2.1 Leiden van wedstrijden		Toelichting
2.1.1 Bereidt zich voor op de wedstrijden		
2.1.1.1	Houdt zich op de hoogte van wijzigingen in regels en reglementen	<i>Volgt de berichten vanuit vereniging over gewijzigde spelregels.</i>
2.1.1.2	Is op tijd aanwezig	<i>Is 20 minuten voor aanvang van de wedstrijd, omgekleed, op het veld.</i>
2.1.1.3	Zorgt voor scheidsrechtersattributen	<i>Een scherp klinkende fluit.</i>
2.1.1.4	Draagt voorgeschreven schoeisel en kleding	<i>Afwijkende kleur shirt, bij voorkeur grijs (of oranje). (Gewenst: bijpassende lange zwarte broek, zwarte schoenen).</i>
2.1.1.5	Controleert wedstrijdgeving en -materialen	<i>Controleert ingevulde wedstrijdformulier (spelerskaarten/ coachlicenties), en controleert ook op veiligheid op en rond het speelveld.</i>
2.1.1.6	Overlegt met begeleiders van de teams	<i>Stelt zich, voor de wedstrijd, voor aan beide coaches.</i>
2.1.1.7	Gaat correct om met alle betrokkenen	<i>Is netjes in de uitleg, geeft correcte antwoorden, schreeuwt niet en is beleefd naar de deelnemers.</i>
2.1.2 Past de spelregels toe		
2.1.2.1	Start wedstrijd volgens de regels	<i>Start met 5 spelers van beide teams. Voert de sprongbal uit volgens de spelregels.</i>
2.1.2.2	Past de spelregels toe	<i>Laat de wedstrijd doorgaan waar mogelijk, en grijpt in volgens de spelregels, indien nodig.</i>
2.1.2.3	Onderbreekt de wedstrijd bij overtredingen en fouten	<i>Fluit helder/luid bij overtredingen of fouten of andere situaties die daar om vragen. Toont met juiste spelhervattingen aan de correcte strafuitvoer bij de desbetreffende fout of overtreding te weten.</i>
2.1.2.4	Verduidelijkt beslissingen met signalen	<i>Maakt beslissing duidelijk, al dan niet met de juiste signalen, en geeft duidelijk aan wat de spelrichting is.</i>
2.1.2.5	Kent scores toe en laat gegevens noteren	<i>Laat tafelofficial de scores, straffen en overige administratie aantekenen op score-formulier, door middel van het tonen van de juiste signalen of het verbaal doorgeven van fouten.</i>
2.1.2.6	Straft bij wangedrag en onregelmatigheden	<i>Geeft op de juiste momenten U,T en D-fouten.</i>
2.1.2.7	Handelt volgens de reglementen	<i>Laat wedstrijd op tijd beginnen en weet hoe te handelen als dit niet het geval is.</i>
2.1.3 Begeleidt wedstrijden		
2.1.3.1	Kiest positie die waarneming optimaal mogelijk maakt	<i>Laat tijdens de wedstrijd zien dat hij kennis heeft van de uitgangspositie van leidende en volgende scheidsrechter.</i>
2.1.3.2	Handelt als veiligheid in het geding komt	<i>Onderbreekt de wedstrijd bij een 2e bal in het veld, natte speelvloer en andere incidenten. Geeft opdracht tot het laten drogen van natte plekken op de vloer.</i>

2.1.3.3	Neemt maatregelen in geval van blessures/ongevallen		<i>Legt spel op juiste moment stil bij blessures of ongevallen.</i>
2.1.3.4	Neemt sportbevorderende maatregelen		<i>Laat procedures van wisselen en time-outs goed en snel uitvoeren.</i>
2.1.3.5	Communiqueert door middel van signalen		<i>Geeft signalen van wissels en time-outs.</i>
2.1.4 Gaat om met de coaches en sporters.			
2.1.4.1	Verplaatst zich in de belevingswereld van de sporters		<i>Heeft een enthousiaste en betrokken uitstraling en helpt spelers het spel snel te laten hervatten.</i>
2.1.4.2	Vertoont voorbeeldgedrag		<i>Is objectief en heeft een actieve houding. Toont correct gedrag en blijft rustig.</i>
2.1.4.3	Gaat correct om met alle betrokkenen		<i>Is netjes in de uitleg, geeft correcte antwoorden, is beleefd, schreeuwt niet .</i>
2.1.4.4	Legt desgewenst op geschikt moment de beoordeling/beslissing uit		<i>Geeft als het spel stil ligt, een korte toelichting op zijn beslissing, indien deze niet duidelijk is. De spelonderbreking dient kort te duren. Legt in voorkomende gevallen -summier- de spelregel uit aan jonge spelers.</i>
2.1.4.5	Stimuleert respectvolle omgang		<i>Spreekt spelers en begeleiders aan op ongewenst gedrag.</i>
2.1.4.6	Is na afloop benaderbaar voor spelers en coaches		<i>Geeft spelers en coaches een hand, dankt hen voor de wedstrijd. Is beschikbaar als coaches/spelers op een correcte manier na afloop een vraag om toelichting hebben.</i>
2.1.5 Werkt samen met collega scheidsrechters.			
2.1.5.1	Houdt zich aan gemaakte afspraken met collega scheidsrechter		<i>Maakt voorafgaand aan de wedstrijd afspraken met collega scheidsrechter en stemt het houden aan deze afspraken met collega af.</i>
2.1.5.2	Vraagt feedback en advies aan collega		<i>Vraagt om uitleg en waardeoordeel over bepaalde spelsituaties en eigen handelen aan de praktijkbegeleider en/of collega-scheidsrechters.</i>
2.1.5.3	Valt collega scheidsrechter nooit af		<i>Steunt collega voor, tijdens en na de wedstrijd.</i>
2.1.5.4	Overlegt op effectieve wijze met collega-scheidsrechter		<i>Overlegt in time-outs en pauzes met collega-scheidsrechter.</i>
2.1.6 Handelt formaliteiten af			
2.1.6.1	Controleert of formulier juist is ingevuld		<i>Controleert na afloop van de wedstrijd de telling op het scoreformulier, de vermelding van het winnende team en de eindstand.</i>
2.1.6.2	Plaatst handtekening onder volledig ingevuld formulier		<i>Ondertekent scoreformulier na afloop.</i>
2.1.6.3	Vermeldt definitieve verwijdering		<i>Controleert of D-fout duidelijk is aangegeven.</i>
2.1.6.4	Levert zo nodig aanvullende verklaring		<i>Bij diskwalificatie van een speler / coach stuurt de scheidsrechter, conform de richtlijnen het formulier in dat hoort bij de diskwalificatie.</i>
2.1.6.5	Rapporteert wangedrag		<i>Stuurt, indien van toepassing, verklaring in naar bevoegde instantie, wanneer er ander ongewenst gedrag plaatsvindt dat niet in lijn is met een veilig sportklimaat.</i>